

ЩОДО ХЕМІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Лист голові Відділення хімії НАН України
академікові В. Гончаруку

№ 66/305

18.12.2008

Голові Відділення хімії
НАН України
академікові В. Гончаруку
Президія НАН України
вул. Володимирська, 54
01601 Київ-30

Вельмишановний пане Голово

Оргкомітет 10-ї Міжнародної наукової конференції «Проблеми української термінології *СловоСвіт 2008*» звертається до Відділення хімії НАН України з проською переглянути чинний термінологічний стандарт України «ДСТУ 24389-94 Елементи хімічні і речовини прості. Терміни та визначення основних понять. Умовні позначення», в якому замість традиційних українських назв хімічних елементів подано лише латинізовані назви, та звернутися до Держспоживстандарту України з пропозицією скасувати цей стандарт.

Тривала дискусія термінознавців та фахівців щодо назв хімічних елементів свідчить, що:

1. У живій фаховій мові середнього та старшого покоління наявна тенденція до відновлення традиційних питомих українських назв хімічних елементів «срібло, золото, водень, вуглець, мідь, ртуть, азот, кисень, оливо (плюмбій), цина (станій), сірка, залізо» замість «Аргентум, Аурум, Гідроген, Карбон, Купрум, Меркурій, Нітроген, Оксиген, Ілюмбум, Станум, Сульфур, Ферум», а також до подання з малої літери назв усіх хімічних елементів і простих речовин.

2. Питомо українську назву вживають у загальній і науковій мові, а латинізовану - в читанні хімічних формул, тому її треба подати після української.

3. Сьогоднішня молодь після закінчення школи вже не знає українських назв хімічних елементів. Але це лише початок. Ті самі автори в Таблицю елементів проекту оновленого ДСТУ «Елементи хімічні. Терміни та визначення основних понять. Умовні позначення», яка є основою для вивчення хімії в навчальних закладах, починаючи зі школи, пропонують увести питомих російські назви хімічних елементів, не подаючи питомих українських.

Лише найвища фахова інституція, що нею є Відділення хімії НАН України, може врятувати питомих українські назви хімічних елементів.

Додатки*:

1. Витяг із Ухвали 7-ї Міжнародної наукової конференції «Проблеми української термінології *СловоСвіт 2002*» разом з експертизою проекту нового ДСТУ «Елементи хімічні...» (Дод. 1.) і обґрунтуванням змін до чинного ДСТУ-2439 (Дод. 2.) – 1 прим., 5 стор.

2. Витяг із Ухвали 8-ї Міжнародної наукової конференції «Проблеми української термінології *СловоСвіт 2004*» – 1 прим., 1 стор.

* Лист та усі додатки опубліковано на інтернет-сторінці ТК СНТТ <http://www.lp.edu.ua/tc.terminology/>
[TK_chemistry_materials.htm](http://www.lp.edu.ua/tc.terminology/) – ред.

3. Витяг із Ухвали 9-ї Міжнародної наукової конференції «Проблеми української термінології *СловоСвіт 2006*» – 1 прим., 1 стор.
4. Витяг із Ухвали 10-ї Міжнародної наукової конференції «Проблеми української термінології *СловоСвіт 2008*» – 1 прим., 1 стор.
5. М.Никипанчук. Збережімо таблицю Менделєєва. Про хімічні терміни. – Літературна Україна, 19 червня 1998 – 1 прим., 1 стор.
6. Відгук Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України на проект «ДСТУ Елементи хімічні. Терміни та визначення основних понять. Умовні позначення», 05.06.2000 – 1 прим., 3 стор.
7. Відгук Інституту хімії високомолекулярних сполук НАН України на проект «ДСТУ Елементи хімічні. Терміни та визначення основних понять. Умовні позначення», 29.06.2000 – 1 прим., 3 стор.
8. Звернення НТШ-Америка до Кабана Петра Степановича, Голови Держспоживстандарту України, 12 жовтня 2000 року – 1 прим., 2 стор.
9. Звернення учасників Міжнародної конференції «Актуальні проблеми викладання та навчання фізики у вищих освітніх закладах» до НАН України, МОН України, 9 жовтня 2002 року – 1 прим., 1 стор.
10. Відгук Фізико-математично-астрономічної термінологічної комісії Української наукової асоціації на проект «ДСТУ Елементи хімічні. Терміни та визначення основних понять. Умовні позначення», 27 червня 2000 року – 1 прим., 3 стор.
11. Витяг з протоколу № 3 засідання ученої ради Інституту хімії та хімічних технологій Національного університету «Львівська політехніка» від 9 листопада 2004 року – 1 прим., 1 стор.
12. Відкритий лист ученої ради Інституту хімії та хімічних технологій Національного університету «Львівська політехніка» від 8 жовтня 2004 року, протокол № 2 – 1 прим., 1 стор.

З повагою,
доктор технічних наук, професор,
голова Оргкомітету конференції,
голова Технічного комітету стандартизації науково-технічної термінології (ТК 19)
Держспоживстандарту та Міністерства освіти і науки України

Б. Рицар